

שבת
מברכין!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הר"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

חוות דעת ההורים

אנו נמצאים בתקופה שונה קצת מבעבר. פעם, להורים היה משקל גדול יותר בהחלטה עם מי הבן או הבת יתחתנו.

יותר מזה, לרוב הם היו מסדירים את השידוך עוד לפני שהבן או הבת ידעו על כך, ורק אח"כ הם היו מודיעים זאת לשני הצדדים.

היתרון בשיטה זו שההורים היו מסננים מראש את ההצעות הלא טובות, ובוחרים את הבן זוג הטוב ביותר שאפשר. ומכאן שההורים יותר מבוגרים, ויש להם יותר ניסיון חיים, הבקרה היתה נעשית באופן טוב יותר.

הזוגות של היום נעשו תלויים פחות בהורים והם רוצים להרגיש שהם בוחרים, ושאלף אחד לא יגיד להם מה לעשות.

יש כאלה שרואים בהורים דמויות מיושנות ואפילו פרימיטיביות, עם דפוסים שהביאו איתם מחו"ל, ואינם מבינים בדור החדש.

קוראים יקרים, עליכם לדעת שלהורים יש דבר חשוב שלנו עדיין אין והוא - ניסיון חיים. נא לא לשכוח, מהדבר שאנחנו מתלהבים הם כבר שכחו, ולמקום שאליו אנו רצים משם הם חוזרים. לכן, חוות דעת ההורים חשובה מאד, והיא מהווה נדבך נוסף בשיקול הדעת לקראת ההחלטה הסופית.

אל לנו לזלזל בדעתם. סוף סוף הם האנשים שאוהבים אותנו הכי הרבה, והם אלה שרוצים בטובתנו יותר מכל.

העובדה שדעתם לפעמים מנוגדת לדעתנו, אינה סיבה מספקת כדי לשלול אותם ולא לקבל את דעתם. לרוב הם לא משוחזים כמונו מיופי ומראה, אלא הם עומדים מן הצד ומסתכלים בפרספקטיבה שונה ובוגרת, ולכן חשוב לשמוע את דעתם.

זאת ועוד, הורים הם כמו "אורים ותומים". 'אורים ותומים' היה מנגנון ההוראה שהיה קבוע בחשן המשפט של הכהן הגדול, ובאמצעותו היה הכהן הגדול מורה את הדרך אשר עם ישראל ילך בה. הורינו הם בבחינת תמרורים במשעולי החיים, והם מורים לנו את הדרך הבטוחה ביותר להגיע להצלחה.

נאמר בספר תהילים: "שיר למעלות אֲשָׁא עֲיִנִי אֶל הַקָּהִים..." אל תאמר 'הרים' אלא הורים. ההר גבוה וצופה למרחוק. מראש ההר ניתן לראות קילומטרים קדימה, מה שאין כן מלמטה שמשם רואים פחות.

הורינו רואים רחוק יותר מאיתנו, מכאן שיש להם ניסיון וחכמת חיים החסרים לנו.

עלינו לזכור: הורים מחתנים את ילדיהם על מנת שיחיו בטוב ובאשר, ולא על מנת שיתגרשו! אל לנו לשכוח שאנו זקוקים לתמיכה הנפשית, הרגשית והכלכלית שלהם בהכנות לקראת החתונה, בחתונה עצמה, וגם לאחריה במשך החיים...

נא לתת לדעתם משקל. הורינו רוצים לתת לנו את הטוב ביותר, והם רוצים אך ורק בטובתנו.

(מתוך הספר 'ביחד')

פרשת השבוע

הבטחות צריך לקיים

"לא יחל דברו ככל הליצא מפיו יעשה" למדנו שדיבורו של אדם הוא קדוש ואסור לחללו. ולא דווקא בנדרים ושבועות אלא גם הבטחות. כשמבטיחים דבר צריכים לקיים ולא להתחמק. בעל שהבטיח לאשתו מתנה לחג, ולאחר מכן, כשהיא שאלה אותו איפה המתנה הוא ענה ביושב, עבר זמנו בטל קרבנו... או אמא שהבטיחה לבנה פרס עבור מטלה מסוימת, ולאחר שהוא ביצע את המטלה הוא שאל היכן המתנה היא ענתה לו אמרתי בלי נדר. גם עליהם נאמר לא יחל דברו. ואם נשאל - מה יצא לנו מזה שנשמור לקיים את הדיבור שלנו? התשובה - ככל היוצא מפיו - יעשה. מי יעשה? הקב"ה. כלומר מי שלא מחלל את דיבורו והבטחותיו הבטחות אמת, והוא לא שובר לעצמו את המילה... אז כאשר הוא יבקש בקשות מהקב"ה גם הקב"ה לא ישבור לו את המילה. וככל היוצא מפיו יעשה לו הקב"ה רצונו. מכאן למדנו שכאשר האדם ישר והגון, ועומד בדיבורו, כח התפילה והבקשה שלו גדול ועצום, וממלאים לו את כל הבקשות שיוצאות מפיו.

כיוצא בדבר למדנו: "השונה מים לצמא מברך שהכל נהיה בדברו". פשט המשנה מלמד שכששותים מים מתוך צימאון צריך לברך 'שהכל'. ועל דרך המוסר שמעתי מהרב יעקב סופר שליט"א שהשונה מים לצמא אין מים אלא תורה ומי שלומד תורה בצימאון ובחשק גדול אומר הקב"ה: 'שהכל נהיה בדברו', הוא גוזר ואני מקיים. וזהו כח חכמי ישראל שלמדו תורה בשקידה ובהתלהבות והתקיים בהם צדיק גוזר והקב"ה מקיים.

יפתח הגלעדי נדר לפני שיצא למלחמה עם נחש בני עמון ואמר "אם נתון תתן את פני עמון בְּיָדִי. וְהָיָה הַיּוֹצֵא אֶשֶׁר יֵצֵא מִדִּלְתֵּי בֵּיתִי לְקִרְאָתִי בְּשׁוּבִי בְּשָׁלוֹם מִבְּנֵי עַמּוֹן וְהָיָה לִּי וְהַעֲלִיתִהוּ עִלְיָהּ". יפתח סבר שבשובו מן המלחמה יצא לקראתו כבש או שור, ואותו הוא יעלה לעולה. ואז קרה דבר שהוא לא ציפה לו "וְהָיָה בְּתוֹךְ יֵצֵאת לְקִרְאָתוֹ בְּתַפִּים וּבְמַחְלוֹת" והוא אמר "אָהָה בְּתִי הִכְרַעַתְנִי וְאַתָּה הֵייתָ בְּעֶכְרִי וְאַנְכִּי פְצִיתִי כִּי אֶל ה' וְלֹא אוֹכַל לָשׁוּב". ועשה לה נדרו.

בדור של יפתח, הכהן הגדול היה פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, והיה יכול להתיר את הנדר. ומפני מה לא הלך יפתח אצל פינחס להתיר את הנדר? ופינחס לא הלך אל יפתח להתיר לו? יפתח אמר: אני מלך, ופינחס נביא וכהן גדול, שהוא יבוא אלי. ופינחס אמר אני נביא וכהן גדול, והרוצה את הרב יבוא אליו. ובין כך וכך הלכה אותה נערה.

כתב הבית ישראל שמפרשת נדרים יש לאדם לשמוח בראותו שאף שהיה עליו איסור יכולים שלושה אנשים להתיר לו מהאיסור וגם יחיד בעצמו אם הוא מומחה יכול להתירו מאיסורו. ע"כ. אם כן יש כח בבני ישראל לעשות הכל. ושאל הבית ישראל מדוע לא הלך פינחס אצל יפתח באומרו אני נביא, להציל נפש מישראל? אבל הענין הוא שהחכם יכול להתיר את הנדר רק אם הנודר נכנע להחכם, וכאשר לא היה ליפתח ההכנעה אזי לא היה יכול פינחס לפעול כלום. שהרי הנודר צריך להתחרט וזה מורה על הכנעה.

אם כן מדוע פינחס נענש שהסתלקה ממנו רוח הקדש לזמן מסוים? הסביר הרב ואמר שיכול להיות שאם פינחס היה הולך אצל יפתח היה מכניס ההכנעה אצלו אך שמעצמו לא היה לו ההכנעה... שיכול הצדיק לפעול שיהיה הכנעה. ובאמת מצינו אצל עשו הרשע שהיה בא אצל יצחק אביו לשרתו והיה רואה את פניו הקדושות של יצחק אביו ופחד אלוקים היה נופל עליו ושואל את אבא שאלות בהלכה. כיצד מעשרים את התבן ואת המלח.

והסביר הבית ישראל שם שכאשר עשו היה רואה את פני יצחק אביו היה נכנע ושואל על עצמו כיצד מעשרים את התבן שהראש היה מלא תבן ומלח כלומר שהיו בו מחשבות רעות שנמשלו לקש ומלח. וגם כאן אצל יפתח שאם היה רואה את פניו הקדושות של פינחס בן אלעזר היה נכנע בפניו והיה יכול להתיר את נדרו, ולכן נענש פינחס.

וגם יפתח נענש כידוע שנאמר בו "וַיָּמָת יִפְתָּח הַגִּלְעָדִי וַיִּקְבֹּר בְּעָרֵי גִלְעָד". שהיו איבריו נושרים ממנו ונקברים בכל מקום.

שבת שלום ומבורך - אבנר קוואס

איש עסקים הלך ברחוב ועבר ליד קבצן. הקבצן: "תגיד אחי יש מצב לעזרה בכמה שקלים?" האיש: "אה, אם אתן לך כסף בטח תקנה עם זה אלוהול..." הקבצן: "מה פתאום, אני בחיים לא שותה!" האיש: "אז אתה רוצה כסף בשביל סיגריות?" הקבצן: "בחייים לא עישנתי!" האיש: "אז בטח תבזבז את זה על הימורים!" הקבצן: "בחייים לא הימרתי!" האיש: "אני רוצה להזמין אותך אלי הביתה. אני רוצה שאשתי תכיר אותך..." הקבצן: "מה? למה?! נראה לך שהיא תשמח שאדם מטונף ולבוש סמרטוטים כמוני יכנס ככה לבית?" האיש: "אני חייב להראות לה מה קורה לגבר שלא שותה, לא מעשן ולא מהמר..."

בדיחה

חזית אחידה

צריכים לדעת שההורים מצטיירים בעיני הילדים כחומה חזקה ואילן גדול שאפשר להישען עליו. ידיעה זו מבססת אצלם חוסן נפשי ובטחון, שיש מישהו שישמור ויגן עליהם מכל משמר. כשמתחילים להיות סדקים בחומה הזו, הילדים הופכים להיות מבולבלים וחסרי בטחון עצמי. אשר על כן האבא והאמא צריכים לשדר חזית אחידה, ולא 'לשבור את המילה' אחד של השני. אפילו אם האבא שומע שהאמא הורתה או אמרה לעשות דבר שהוא לא חינוכי בעיניו, אסור לו לשבור את המילה שלה בפניהם, כי הנוק שיגרם בשבירת המילה שלה, הוא הרבה יותר גדול מהנוק שיגרם מהטעות החינוכית שהיא עשתה לכאורה. האבא צריך לגבות את האמא ולתת לה עמוד שדרה, כי סוף סוף היא זו שנשארת להתמודד איתם במשך רוב שעות היום. ובהזדמנות, שלא בפני הילדים, הוא יסיביר לה את מה שהוא חושב. גם אם האבא אמר או עשה מעשה שנראה בעיני האמא כסותר את החינוך הנכון, אסור לה להעיר לו או לסתור את דבריו בפני הילדים. היא צריכה לעמוד לימינו ולומר: מה שאבא אומר עושים! ולגבות אותו לכל הפחות כלפי חוץ. לאחר מכן, כשהילדים לא יהיו סביבם,

היא תוכל להעיר לו ולהסביר מה היא חושבת. הורים יקרים, תרשמו לפניכם: נשמת הילד מעדיפה לקבל את ה'לא' המר ולראות הורים מאוחדים, מאשר לקבל את ה'כן' הנכסף ולראות הורים מתקוטטים. עצה להורים: כדי לא להגיע למצבים מביכים כאלה, כשהילד בא לבקש בקשה, לא לענות לו כן או לא באופן שטחי ולהסתבך, אלא לשאול ולברר לפני כן מה המצב, וכיצד נכון לענות לבקשה. בכלל לא מיותר, כשילד מבקש מאבא לרדת למטה או לקבל פרס, שאבא ישאל את אמא אם מגיע לו או לא. וכן אם הילד היה במחיצת האבא והוא בא לבקש בקשה מאמא, האמא תשאל את האבא כיצד נכון למלא את מבוקשו. ואז לא נצטרך לעשות רוורסים ולתרוץ את ההחלטה השגויה. לסיכום: וויכוחים בין ההורים ושבירת המילה מול הילדים מחלישים את דמותם וגורמים נזק עצום לחינוך. יותר טוב לקבל את דעתו ומעשיו של ההורה השני גם אם הוא נראה טועה ולא לחלוק עליו ליד הילדים. (מתוך הספר ילדנו)

סיפור לשבת

האר"י הקדוש זצ"ל

רבינו האר"י השיא את בתו לבנו של הבית יוסף (ר' יוסף קארו). ר' חיים ויטאל אמר כי האר"י הקדוש היה משיח בן יוסף וכתב בספרו 'פרי עץ חיים' כי באחד השבתות מצא את האר"י ישן מעט ושפתיו התנועעו תוך כדי שינה, לאחר שהתעורר אמר כי עסק בישיבה של מעלה בפרשת בלק ואילו היה דורש במשך שמונים שנה רצופים יום ולילה! לא היה יכול להשלים את כל אשר שמע. פעם אחת שאל ר' חיים ויטאל את האר"י עניין שלא היה ברור לו, האר"י ענה לו: "לטובתך, אל תוסף לשאול בדבר זה". לאחר שרבינו מהר"ח המשיך להפציר באר"י הקדוש, הסביר לו הרב את העניין באומרו: "אמרתי לך, כי לטובתך אל תשאל. אולם מאחר ושאלת, פסקו מן השמיים כי עלי להחזיר את נשמתו. ואילו לא היית שואל, הייתי יכול להמשיך וללמדך תורה". ובאמת, כעבור תקופה קצרה האר"י חלה והחזיר את נשמתו לבורא בשנת ה'של"ב (האר"י הקדוש חי 38- שנים בלבד).

מעשה היה עם אחד מגדולי הדור המפורסמים, שנסע לבית החולים הדסה עין-כרם לטפל בעינו אצל פרופסור טיכו. והנה, תוך כדי הטיפול מספר לו מנהל המחלקה, שכל רופאי העיניים בארץ עשו השתלמות של מספר חודשים ארוכים בעזרת מכשור חדיש ביותר, והתברר כי העין בנויה מקרומים. תוך כדי כך, ענהו הרב תוך כדי דיבור: "בעין יש שבעים קרומים". נדהם הרופא מהתשובה ושאל: "מהיכן אתה יודע?". הסביר לו הרב שרבו האר"י שהיה לפני כ-500 שנים גילה שעין יש בה שבעים קרומים, שכן עין בגימטריה שבעים. מיד כינס הפרופסור את כל הרופאים ואת כל הצוות הרפואי, באומרו בהתרגשות גדולה: "ראו עד היכן כח התורה, מחקר של חודשים על ידי טובי הרופאים ובעזרת מכשור חדיש, נמצא בשורה אחת בדברי האר"י הקדוש שחי לפני כ-500 שנים", ובאותו מעמד היה קידוש שם שמיים גדול ברבים. פעם אחת, בשבת קודש, לאחר תפילת מנחה, ניגש האר"י הקדוש אל ר' יוסף קארו ואמר לו: "אומנם אבדו לך המפתחות של בית-התבשיל, שבו נמצאים צורכי סעודה שלישית. אך לא היית צריך להיות כה טרוד מכך בעת התפילה, כיוון שהמפתחות הללו נמצאים מתחת לך בו כבודו ישן. חפש שם ותמצאם".

מיהר ר' יוסף לאותו מקום, ושם מצא שם את המפתחות. התפעלותו הייתה כה גדולה, והוא פנה לאשתו, סיפר את המעשה והוסיף: "יש עוד נביא בזמננו, אשר אין דבר נעלם ממנו, והוא ר' יצחק לוריא אשכנזי!". רבי יוסף קארו והאר"י הקדוש היו מתפללים באותו בית-כנסת, אבל תפילתם הייתה שונה. ר' יוסף כיוון בתפילה על דרך הפשט, ואילו האר"י כיוון עפ"י הסוד, וממילא תפילתו הייתה מתארכת יותר. בוקר אחד, התפללו המתפללים לראות כי ר' יוסף מאריך בתפילתו שלא כדרכו ואפילו האר"י כבר סיים את תפילתו. והנה, לפליאת המתפללים, האר"י קרא לש"צ ואמר לו- שלא ימתין לר' יוסף שיסיים את תפילתו בהטעימו: "אנו מצווים לכבד את הרב בתפילתו, אולם אין צריכים להמתין לו בלימודו". מיד קרא לשמש והורה לו: "גש לר' יוסף, ולחש לו באוזניו, כי המשנה במסכת כלאים אומרת בפירוש, שהמרדעת של החמור- אין בה משום כלאים". "במה קשורה משנה זו לתפילתה?", תמה השמש, אך עשה כאשר הצטווה. והנה, להפתעת הכל, כאשר שמע ר' יוסף דברים אלו מיד פסע שלוש פסיעות ואמר בהתפעלות: "ראו, איזו רוח הקודש מפעמת בלבו של ר' יצחק. כאשר עמדי בתפילתי, ראיתי לפתע דרך החלון חמור העובד בשדה, והתעוררה לי שאלה: האם המרדעת שעל גבי החמור, יש בה משום כלאים אם לא? והתעלמה ממני משנה מפורשת. כך עמדי והתלבטתי, עד שהאר"י הקדוש, ברוח קודשו, הבחין בכך ושלח לומר לי את התשובה!". פעם, הגיע האר"י לעיר אחת, והתאכסן אצל אדם שאשתו הייתה עקרה. האיש, ששמע סיפורים רבים על אנשים שנושעו בזכותו רבינו, הבין שזוהי הזדמנות לבקש ישועה לצרתו. הוא ניגש לרב, ובדמעות בעיניו ביקש את ברכתו, שיזכו הוא ואשתו לזרע בר קיימא. הצביע האר"י על מקום מסוים בבית ואמר: "במקום זה עמד פעם סולם קטן, ובו היו תרנגולים עולים ויורדים כדי לשתות מים. יום אחד החליטה אשתך להזיז את הסולם, הואיל והתרנגולים גרמו ללכלוך רב. ובכך נמנעה מהאפרוחים האפשרות להרוות את צימאונם, ונגרם להם צער גדול. לכן התעורר עליה קטרונג בשמים, ונגזר עליה שתהיה עקרה!". נבהל האיש מדברי הרב והלך לשאול את אשתו אם אומנם נכונים הדברים. "אכן כן", נזכרה, "הסולם הפריע הואיל והאפרוחים לכלכו את המקום". לאור דברי אשתו מיהר האיש בשנית לשאול את הרב כיצד אפשר לתקן את המעוות. "אם ברצונכם לזכות בילדים", ענה הרב, "מהרו והשיבו את הסולם למקומו, כיוון שעוון צער בעלי חיים חמור הוא עד מאוד!". עשו בני הזוג כדברי האר"י, ובאותה שנה נפקדו בפרי בטן.

(עין חמד)

"אין צו לא אובלח, יש צו לא חוזק"

לייעוץ עם הרב אבנר קוואס
ניתן להתקשר בימים ג' וד'
בין השעות 15:30 - 14:30
בטלפון 059-59-1599 שלוחה 2

לקבלת עדכונים ותכנים נוספים
ניתן להרשם לקבוצה 0552-766-799

**להזמנת הרב אבנר קוואס
להרצאות, כנסים וימי עיון**

9421* שלוחה 4